

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 września 2020 roku, sygn. akt II C 1527 wydanym w sprawie z powództwa M. Z. przeciwko Miastu Ł., Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi:

1. zasądził od Miasta Ł. na rzecz M. Z. kwotę 3.923,52 zł (trzy tysiące dziewięćset dwadzieścia trzy złote i pięćdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 15 marca 2018 r. do dnia zapłaty,
2. umorzył postępowanie w zakresie kwoty 54.091,67 zł (pięćdziesiąt cztery tysiące dziewięćdziesiąt jeden złotych i sześćdziesiąt siedem groszy);
3. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
4. zasądził od M. Z. na rzecz Miasta Ł. kwotę 4.312,43 zł (cztery tysiące trzysta dwanaście złotych i czterdzieści trzy grosze), tytułem kosztów procesu;
5. nie obciążył powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Apelację od wskazanego wyroku złożył pozwany zaskarżając go w części uwzględniającej powództwo oraz w części rozstrzygającej o kosztach procesu, tj. pkt 1 i 4 wyroku.

Zaskarżonemu orzeczeniu pozwany zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego tj.: art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. poprzez ich niewłaściwą wykładnię i uznanie, że pozwanemu przysługuje legitymacja procesowa bierna w niniejszym postępowaniu, w sytuacji gdy obowiązek wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powoda mógł obciążać wyłącznie posiadacza zależnego,
2. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:
 - a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie obowiązku wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzące do sprzeczności wniosku Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, że pismem z dnia 2 marca 2018 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty wynagrodzenia za cały okres, za który uwzględniono powództwo, tj. za okres od czerwca 2015 roku do listopada 2016 roku podczas gdy ww. wezwanie obejmowało okres od października 2016 roku do listopada 2017 roku, pomimo prawidłowo ustalonego przez Sąd stanu faktycznego w tym zakresie,
 - b) art. 321 k.p.c. poprzez zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od uwzględnionej części od dnia 15 marca 2018 roku podczas gdy zgodnie z uzasadnieniem pozwu powód dochodził jego zasądzenia w zakresie wynagrodzenia za okres od czerwca 2015 roku do października 2016 roku z odsetkami od dnia wytoczenia powództwa, a tym samym poprzez orzeczenie ponad żądanie określone w pozwie.

W świetle tak postawionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia, na podstawie art. 368 § 5 k.p.c. poprzez:

1. oddalenie powództwa w całości tj. również w zaskarżonym zakresie ewentualnie w przypadku nie podzielenia zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego oraz zarzutu przedawnienia, o jego zmianę poprzez zasądzenie od uwzględnionej części powództwa odsetek ustawowych za opóźnienie od następujących kwot i terminów:
 - a) od kwoty 215,29 zł od dnia 15 marca 2018 roku do dnia zapłaty,
 - b) od kwoty 3 708,23 zł od dnia 18 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty;

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanego oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

Tytułem wstępu stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji, przyjmując je za własne i czyniąc integralną częścią poniższych rozważań. W konsekwencji, Sąd II instancji nie widzi konieczności ich ponownego, szczegółowego przytaczania.

Zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. uznać należy za chybiony. W myśl przywołanego art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to dokonana przezeń ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego samego materiału dowodowego, dało się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. np. wyrok SN z 27 września 2002 r., II CKN 817/00, Lex nr 56906)

Zarzut obrazy przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może również polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dlań oceny materiału dowodowego, jak również na tym, że określony dowód został oceniony niezgodnie z intencją skarżącego (zob. m.in. postanowienie SN z 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, Lex nr 53136 oraz wyrok SN z 27 września 2002 r., II CKN 817/00, Lex nr 56906, jak również wyrok SA w Poznaniu z 9 kwietnia 2008 r., sygn. akt I ACa 205/08, Lex nr 465086).

Należy również wskazać, że podnosząc w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., strona musi wykazać, jakich dowodów sąd nie ocenił lub ocenił wadliwie, jakie fakty pominął i jaki wpływ pominięcie faktów czy dowodów miało na treść orzeczenia (por. wyrok SN z 5 września 2002 r., II CKN 916/00, Lex nr 56897).

W kontekście niniejszej sprawy i zarzutu wywodzonego w oparciu o naruszenie przez Sąd meriti art. 233 § 1 k.p.c., tutejszy Sąd w pełni podzielił poglądy wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, uznając, iż zaskarżone rozstrzygnięcie oparte zostało na prawidłowych ustaleniach faktycznych i właściwej ocenie zebranego materiału dowodowego. W swej istocie zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. skarżący opiera na błędnym założeniu, iż Sąd I instancji zaniechał obowiązkowi wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzącego do sprzeczności wniosku Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Nie można też podzielić zarzutów pozwanego, jakoby Sąd pierwszej instancji dopuścił się naruszenia art. 321 k.p.c., co w ocenie skarżącego skutkowało wyrokowaniem co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem. Powód określił swoje żądanie poprzez wskazanie konkretnej daty, od której żąda odsetek. Sąd I instancji, uwzględniając częściowo roszczenie, przyznał odsetki na rzecz powoda z datą późniejszą niż ta żądana, uwzględniając termin w jakim pozwany otrzymał wezwanie do zapłaty wynagrodzenia oraz doliczając do ww. terminu siedem dni na spełnienie świadczenia. Jak słusznie zauważył powód, w niniejszej sprawie dochodzone wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z rzeczy obejmowało okres od czerwca 2015 roku do listopada 2017 roku wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 26 września 2017 roku. Z uwagi na to, iż powództwo zostało uwzględnione w części, Sąd I instancji zasądził odsetki od dnia 15 marca 2018 roku. Jednakże data ta, wbrew twierdzeniom apelującego, mieści się w granicach żądania powództwa.

Z uwagi na powyższe zarzut naruszenia art. 321 k.p.c. należało uznać za chybiony. Warto również zaznaczyć, iż związanie sądu żądaniem pozwu umożliwia utrzymanie sporu w ramach dochodzonej przez powoda ochrony prawnej oraz pełni istotną funkcję gwarancyjną i zabezpieczającą, zapewniając stronie przeciwnej prawo do wysłuchania i podjęcia adekwatnej obrony. Z tych względów dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie uzasadniających je okoliczności faktycznych stanowi obligatoryjną treść pozwu. Granice sporu wyznacza nie tylko treść żądania pozwu, ale i podstawa faktyczna powództwa, rozumiana jako okoliczności faktyczne powoływane przez powoda dla uzasadnienia wydania wyroku określonej treści. O zakresie rozstrzygnięcia sądu zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym decyduje „żądanie” w rozumieniu art. 321 § 1 k.p.c., które należy odnosić zarówno do treści wniosku o zasądzenie, jak i do faktów powoływanych na jego uzasadnienie. Żądanie pozwu może podlegać wykładni, zmierzającej do uwzględnienia rzeczywistej woli powoda. W sytuacji wątpliwej, obok jego literalnego brzmienia, uwzględniać należy zakres wyznaczony uzasadnieniem pozwu. W wypadku sformułowania żądania w sposób budzący wątpliwości sąd może je odpowiednio zmodyfikować, jednak nie może zasądzać czegoś innego ani więcej, gdyż zawsze związany jest wolą powoda.

Skarżący pozostaje również w mylnym przekonaniu co do naruszenia art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. poprzez uwzględnienie powództwa w sytuacji, gdy pozwany oddał sporną nieruchomość w posiadanie zależne. Trafnie Sąd pierwszej instancji uznał, że pozwany był posiadaczem samoistnym, i że oddając nieruchomość w posiadanie zależne, nie utracił przymiotu posiadacza. W kontrolowanej sprawie strona powodowa domagała się wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości. Roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie z cudzej rzeczy bez podstawy prawnej jest roszczeniem szczególnym unormowanym w art. 224 – 225 k.c., co wyłącza możliwość stosowania do rozliczeń stron bardziej ogólnych przepisów, a mianowicie art. 405 k.c. oraz art. 415 i nast. k.c. Zgodnie z ogólną regułą *lex specialis* do *lex generalis*, oznacza to, że bezprawny posiadacz ma obowiązek zapłacenia nie posiadającemu właścicielowi wynagrodzenia za korzystanie z jego rzeczy w warunkach określonych w art. 224 – 225 k.c. normujących wprost rozliczenie właściciela z bezprawnym samoistnym posiadaczem cudzej rzeczy.

Na płaszczyźnie omawianej sprawy, pozwany kwestionował swoją legitymację bierną, z uwagi na przekazanie nieruchomości w posiadanie zależne, co wbrew twierdzeniom pozwanego nie zwalnia go z obowiązku wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości powoda.

Podsumowując powyższy wywód stwierdzić należy, iż wywiedziona przez pozwanego apelacja nie zawierała zarzutów, mogących podważyć rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, w związku z czym, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c..

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Na koszty poniesione przez powoda złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, w kwocie 450 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).